
Pratarmė

Šis žurnalo numeris skirtas miesto sociologijai, šeimos ir socialinės atskirties studijoms, interneto ir tautinės tapatybės analizei bei darbo humanizavimo tyrimams. Nors ši kartą straipsnių temos labai įvairios, dauguma jų yra susijusios su miesto sociologija.

Pirmojoje žurnalo dalyje „Miesto sociologija“ pateikiami straipsniai, parašyti atliekant tyrimą „Socialinė atskirtis Lietuvos didmiesčiuose: erdvinės segregacijos ir poliarizacijos formos“. Šį tyrimą finansavo Lietuvos mokslo taryba pagal „Mokslininkų grupių projektų“ programą (reg. Nr. MIP-112/2011).

Artūro Tereškino ir Apolonijaus Žilio straipsnyje „Emocijos ir socioerdvinė segregacija Lietuvos didmiesčiuose: ar aš galiu ką nors pakeisti?“ analizuojama, kaip įvairiuose Vilniaus, Kauno ir Klaipėdos miestų rajonuose gyvenantys žmonės suvokia savo galimybes prisidėti prie kaimynystės kaitos ir paveikti vietinės valdžios sprendimus. Atlikta analizė atskleidžia, kad šiuose miestuose gyvenančius žmones persekioja tiek nepasitikėjimas savo jėgomis ką nors keisti, tiek netikėjimas, kad įmanoma daryti poveikį valdžios sprendimams. Nepasitikėjimas savo ir valdžios galimybėmis ką nors keisti neleidžia kurtis teigiamoms, socialiai vienijančioms praktikoms. Tai ypač ryšku gyvenamuosiuose rajonuose, kurie socioekonominės gerovės hierarchijoje yra žemiausiai, t. y. darbininkų gyvenamuosiuose rajonuose ir sovietinio tipo mikrorajonuose.

Dviejuose straipsniuose Ilona Tamutienė gilinasi į socialinę alkoholio vartojimo žalą tam tikruose Vilniaus, Kauno ir Klaipėdos rajonuose. Pirmajame straipsnyje „Sąsajos tarp alkoholio pardavimo vietų tankio, jo vartojimo viešose vietose ir socialinės žalos Vilniaus, Kauno ir Klaipėdos skirtingo tipo mikrorajonuose“ ji teigia, kad, alkoholiui tampant vis lengviau prieinamam, tiesiogiai didėja socialinė žala. Todėl kuriant socialinės žalos prevencijos programas būtina mažinti alkoholio pardavimo vietų tankį Lietuvos miestuose. Antrajame straipsnyje „Alkoholio vartojimo keliamos socialinės žalos šalinimo patirtys kaimynystėje: marginalizacijos link“ autorė aptaria socialinės žalos, kurią kelia alkoholio vartojimas, šalinimo patirtis ir šios žalos įtaką socialinei atskirčiai Lietuvos miestų kaimynystėse.

„Miesto sociologijos“ dalį užbaigia itin išsamus Apolonijaus Žilio straipsnis „Rezidencinė diferenciacija ir skirtumai Lietuvos moderniajame mieste: (po)sovietinis ar Vakarų miestas?“. Jame siekiama atsakyti į klausimą, ar

rezidenciniai skirtumai ir socialinė diferenciacija Lietuvos moderniajame mieste atkartoja gana ryškias segregacines nelygybės formas, matomas Vakarų miestuose. Autorius daro išvadą, kad nors minėti rezidenciniai skirtumai posovietiniuose Vilniuje, Kaune ir Klaipėdoje egzistuoja, ryškesnės segregacijos, kuri aptinkama Vakarų miestuose, nėra.

Žurnalo dalyje „Šeima ir socialinė atskirtis“ pateikiamas Aušros Maslauskaitės straipsnis „Partnerystės atkūrimas po skyrybų: tendencijos ir socialinė diferenciacija“. Jame autorė analizuoja išsiskyrusių moterų su vaikais partnerystės atkūrimo tendencijas ir jas sąlygojančius demografinius bei socialinius-struktūrinius veiksnius Lietuvoje.

Straipsnyje „W2.0“ viešojo erdvė: kinų diskursas Lietuvos „W2.0“ savilaidoje“ Alina Žvinklienė nagrinėja Lietuvos gyventojų nacionalinio identiteto, reprezentuojamo virtualioje erdvėje, pokyčius etninio *kitoniškumo* atžvilgiu.

Šį žurnalo numerį užbaigia Jolitos Vveinhardt ir Evelinos Gulbovaitės straipsnis „Poreikių hierarchijos koncepcinis pagrindumas nacionaliniame vertybių kongruencijos kontekste“. Jame išskiriami esminiai Abrahamo Maslow poreikių hierarchijos trūkumai, analizuojama Lietuvos organizacijose dirbančių darbuotojų asmeninių ir organizacinių vertybių kongruencijos hierarchija.

Artūras Tereškinas
Vyriausiasis redaktorius